

ETABLERING AV NYE STAVANGER

Til: Styringsgruppen
Fra: Rådmennene i Finnøy, Rennesøy og Stavanger
Dato: 22.02.2017
Emne: **Sammensetningen av Fellesnemnda, Fellesnemndas arbeidsutvalg og Partssammensatt utvalg**

I møte i Styringsgruppen 09.12.2016 ble det i sak 4 – Sammensetningen av Fellesnemnda - besluttet at rådmennene skulle arbeide videre med saken og fremme et forslag som ordfører og varaordfører i de tre kommunene skulle vurdere. Dette som forberedelse til ny behandling Styringsgruppen før oversendelse til endelig beslutning i det enkelte by-/kommunestyre.

I notatet nedenfor er det, med utgangspunkt i drøftingene mellom ordførerne og varaordførerne i de tre kommunene, laget et forslag til sammensetningen av Fellesnemnda, Fellesnemndas arbeidsutvalg og Partssammensatt utvalg. Først gjøres det kort rede for ulike formelle krav og momenter som er av betydning når man skal etablere en fellesnemnd.

Formelle krav til sammensetningen

[Inndelingsloven § 26](#) pålegger kommuner som vil slå seg sammen, å oppnevne en fellesnemnd som delegeres et hovedansvar for arbeidet med å etablere den nye kommunen. Når det gjelder sammensetningen av nemnda sier § 26 (vår understreking):

«Nemnda bør spegle av innbyggjartalet i dei enkelte kommunane eller fylkeskommunane. Det skal likevel vere minimum tre medlemmer i nemnda frå kvar kommune eller fylkeskommune. Fellesnemnda blir valt av og blant medlemmene i kommunestyret eller fylkestinget. Også medlemmer av kommunerådet eller fylkesrådet kan veljast. Nemnda vel sjølv leiar og nestleiar. Reglane i kommunelova om val og saksbehandling i folkevalde organ gjeld elles tilsvarande.»

Denne bestemmelsen inneholder én skal-regel og én bør-regel: Det skal være minst 9 medlemmer i en fellesnemnd når kommunene Finnøy, Rennesøy og Stavanger slår seg sammen. For øvrig bør det tas hensyn til innbyggertall. Dette kan gi grunnlag for ulike modeller for sammensetningen av nemnda.

Fellesnemndas formelle grunnlag

En fellesnemnd er en form for overgangskommunestyre – et organ som skal «samordne og ta seg av førebuinga av samanslåinga», jf inndelingsloven § 26. Fellesnemnda vil være ansvarlig for å etablere en kommune som ikke har noen ansatte, eiendeler etc på tidspunktet den er vedtatt etablert av Stortinget.

Fellesnemndas myndighet

Fellesnemnda har relativt begrenset myndighet etter loven. Fellesnemnda skal ta hånd om det forberedende arbeidet med økonomiplanen og budsjettet for det første driftsåret etter at sammenslåingen er satt i verk og skal også gi uttalelse til departementet om årsbudsjettene og økonomiplanen for de aktuelle kommunene.

Av praktiske årsaker bør kommunestyrene delegerer fellesnemnda en viss myndighet slik at fellesnemnda har et handlingsrom. Alternativt må fellesnemnda oversende saker til de tre kommunestyrene for å få vedtak i enkeltsaker. Forslag til mandat og reglement for Fellesnemnda vil bli lagt frem for styringsgruppa i egen sak.

ETABLERING AV NYE STAVANGER

Kommunestyrene kan delegere myndighet til fellesnemnda i samme grad som kommunestyret kan delegere til øvrige politiske utvalg i egen kommune. Den politiske plattformen vedtas av kommunestyrene, og når dette dokumentet vedtas delegeres samtidig den myndigheten som fremgår av den politiske plattformen. Fellesnemnda opphører senest i oktober måned året før sammenslåingen, da konstituerende kommunestyremøte avholdes innen oktober måned. Etter dette kommunestyremøtet er det etablert nytt kommunestyre for den nye kommunen, og fellesnemnda har ingen funksjon.

Sammensetningen av Fellesnemnda - momenter til vurdering

Fellesnemnda skal bygge én ny kommune og etableres i utgangspunktet ikke for å ivareta interessene til de snart forhenværende kommunene. Samtidig er det en styrke dersom Fellesnemnda løpende har god forankring og støtte i de eksisterende kommunene.

Sammensetningen av Fellesnemnda bør vurderes opp mot forskjellige perspektiver og forhold:

1. Hvilken sammensetning legger til rette for en konstruktiv og samlende etablering av den nye kommunen – hva gir det beste resultatet?
2. Hvilken sammensetning bidrar til at innbyggerne og næringslivet har tillit til at deres interesser blir ivaretatt i den nye kommunen?
3. Hvilken sammensetning gir tilstrekkelig politisk forankring slik at beslutningene står seg overfor eksisterende og fremtidig kommunestyre(r)?
4. Hvilken størrelse eller sammensetning legger til rette for at Fellesnemnda blir et effektivt beslutningsorgan?
5. Hvilken sammensetning legger til rette for en korrekt representasjon i forhold til kjønnsbalansen (minimum 40 %).

Modeller fra andre sammenslåingsprosesser

1. Minsteantallsmodellen.

Sammensetning ut fra minstekravet og «skal-regelen» i inndelingsloven § 26, dvs. tre medlemmer fra hver kommune. Dette gir en liten nemnd som kan kalles inn på kort varsel og være svært operativt. Imidlertid mangler den en gjenspeiling av innbyggertallet i kommunene.

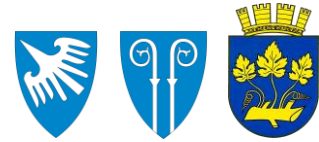
2. Innbyggertallmodellen.

Sammensetning ut fra innbyggerantall, f.eks. 3 medlemmer fra Finnøy, 5 fra Rennesøy og 124 fra Stavanger – til sammen 132 medlemmer. Dette gir en sammensetning hvor innbyggertallet speiles og hvor alle kommunene har minimum 3 medlemmer slik loven krever. På den annen side blir det et stort organ som kan bli i svært upraktisk siden fellesnemnda ikke bare har en form for kommunestyrefunksjon, men fellesnemnda bør også være en form for operativt arbeidsutvalg. Vi har ikke funnet eksempler på noen fellesnemnder som har valgt en slik sammensetning.

3. Kombinasjonsmodellen.

Kombinasjonsmodellen tar hensyn til både innbyggertall og hensiktsmessighet, men den kan ikke forklares matematisk. Valg av en slik modell må i tilfelle bygge på en kombinasjon av ulike hensyn. Det kan være ulike sammensetninger i en slik modell, se forslag i tabell nederst.

Tabellen i vedlegget helt nederst viser en oversikt over noen av kommunene som har vedtatt, eller vært i forhandlinger om, en felles politisk plattform/intensjonsavtale.

ETABLERING AV NYE STAVANGER

De fleste kommunene har enten valg kombinasjons- eller minsteantallsmodellen, og ingen har gått for innbyggertallmodellen. Tabellen nedenfor viser ulike alternativ for Nye Stavanger med utgangspunkt i de tre modellene:

Kommune	Innbyggertall	Andel innbyggere	Fellesnemnd	Andel fellesnemnd	Modell
Finnøy	3 221	2 %	3	33 %	Minsteantallsmodellen
Rennesøy	4 856	4 %	3	33 %	
Stavanger	132 644	94 %	3	33 %	
Sum	140 721	100 %	9	100 %	
Finnøy	3 221	2 %	3	2 %	Innbyggertallmodellen
Rennesøy	4 856	3 %	5	4 %	
Stavanger	132 644	94 %	124	94 %	
Sum	140 721	100 %	132	100 %	
Finnøy	3 221	2 %	3	20 %	Kombinasjonsmodellen, med flertall
Rennesøy	4 856	4 %	3	20 %	
Stavanger	132 644	94 %	9	60 %	
Sum	140 721	100 %	15	100 %	
Finnøy	3 221	2 %	5	24 %	Kombinasjonsmodellen, med flertall
Rennesøy	4 856	4 %	5	24 %	
Stavanger	132 644	94 %	11	52 %	
Sum	140 721	100 %	21	100 %	
Finnøy	3 221	2 %	7	21 %	Kombinasjonsmodellen, med flertall
Rennesøy	4 856	4 %	7	21 %	
Stavanger	132 644	94 %	19	58 %	
Sum	140 721	100 %	33	100 %	

Forslag til Fellesnemnd og arbeidsutvalg for Fellesnemnda

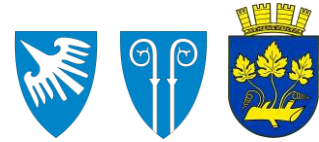
Det ble 07.02.2017 gjennomført et møte mellom ordførerne og varaordførerne i Finnøy, Rennesøy og Stavanger for å drøfte antall representanter i Fellesnemnda. I møtet ble det også drøftet om det var behov for å nedsette et arbeidsutvalg og et partssammensatt utvalg.

De tre kommunene hadde ulike syn på hvor mange representanter Fellesnemnda burde ha, men konkluderte etter drøftinger med at følgende sammensetning og organisering kunne være utgangspunkt for rådmennenes forslag til Styringsgruppen:

Part	Fellesnemnda	Arbeidsutvalg
Finnøy	7	2 eller 3
Rennesøy	7	2 eller 3
Stavanger	19	2 eller 3
Sum	33	6 eller 9

Det vil i praksis være begrenset hvor hyppig man kan gjennomføre møter dersom Fellesnemnda har 33 representanter. Det foreslås derfor å etablere et arbeidsutvalg som forbereder og legger til rette for Fellesnemndas saksbehandling. Det bør vurderes om arbeidsutvalget skal ha 2 eller 3 representanter fra hver kommune. Det vil trolig bli gradvis mer krevende å få gjennomført møter i arbeidsutvalget jo større det blir.

Av praktiske grunner bør det vurderes om Fellesnemndas arbeidsutvalg skal delegeres fullmakt til å gjøre vedtak i enkeltsaker eller i saker som ikke er av prinsipiell art. Det anbefales at dette vurderes

ETABLERING AV NYE STAVANGER

nærmere i forbindelse med at Styringsgruppen senere skal behandle forslag til mandat og reglement for Fellesnemnda.

Gjennomgående lederrepresentasjon i sentrale utvalg

Fellesnemnda skal i henhold til inndelingsloven § 26 første ledd selv velge leder og nestleder.

Rådmennene vil anbefale at man i de mest sentrale utvalgene legger opp til gjennomgående representasjon slik at leder av Fellesnemnda også innehar rollen som leder i Fellesnemndas arbeidsutvalg, men da i tillegg til representantene fra hver kommune. Arbeidsutvalget vil da få en sammensetning på 7 eller 10 medlemmer.

Forslag til partssammensatt utvalg

Det bør vurderes etablert et partssammensatt utvalg som skal gi uttalelse i saker som gjelder forholdet mellom Nye Stavanger som arbeidsgiver og de ansatte. Rådmennene foreslår følgende sammensetning for et partssammensatt utvalg:

Part	Partssammensatt utvalg	Kommentar
Arbeidsgiver	7	Fellesnemndas arbeidsutvalg
Arbeidstaker	3	Tre valgte representanter
Sum	10	

Det anbefales at arbeidstakers representanter i Partssammensatt utvalg velges av og blant de ansatte i de tre kommunene. Det foreslås at arbeidstaker får tre medlemmer i utvalget slik at arbeidstakerne i alle tre kommuner er representert i partssammensatt utvalg.

Utvidelse av frikjøpsordningen for å legge til rette for god involvering og medvirkning

For å legge til rette for god involvering og medvirkning bør det vurderes å utvide eksisterende frikjøpsordning. Rådmennene har invitert tillitsvalgte i Finnøy, Rennesøy og Stavanger til drøftingsmøte om dette 09.03.2017.

Videre saksgang

Etter at Styringsgruppen har behandlet denne saken, og rådmennene har gjennomført drøftinger med tillitsvalgte, vil rådmennene utarbeide sak til kommunestyrene med anbefaling til sammensetning og organisering av fellesnemnd, arbeidsutvalg for fellesnemnda og partssammensatt utvalg. Dersom kommunestyrene treffer likelydende vedtak vil dette ligge til grunn for senere beslutning i henhold til [inndelingsloven § 25](#) i forkant av den formelle opprettelsen av Nye Stavanger (og fellesnemnda for Nye Stavanger) gjennom kongelig resolusjon.

Rådmennenes forslag til konklusjon:

Rådmennene foreslår følgende organisering og sammensetning av Fellesnemnda, arbeidsutvalg for Fellesnemnda og partssammensatt utvalg:

Sammensetning Fellesnemnda:

Part	Fellesnemnda
Finnøy	7
Rennesøy	7
Stavanger	19
Sum	33

ETABLERING AV NYE STAVANGER

Sammensetning Fellesnemndas arbeidsutvalg:

Part	Arbeidsutvalg
Finnøy	2
Rennesøy	2
Stavanger	2
Leder Fellesnemnda	1
Sum	7

Sammensetning Partssammensatt utvalg:

Part	Partssammensatt utvalg	Kommentar
Arbeidsgiver	7	Arbeidsgiver: Fellesnemndas arbeidsutvalg
Arbeidstaker	3	Arbeidstaker: Tre valgte representanter
Sum	10	

ETABLERING AV NYE STAVANGER

VEDLEGG - ULIKE MODELLER FOR SAMMENSETNING AV FELLESNEMND

Kommune	Innbyggertall	Andel innb	Fellesnemnd	Andel fellesnemnd	Modell
Sandefjord	45 820	72 %	9	53 %	Kombinasjonsmodellen. Beholdt flertall
Stokke	11 657	18 %	5	29 %	
Andebu	5 937	9 %	3	18 %	
Sum	63 414	100 %	17	100 %	
Kristiansand	88 447	73 %	11	38 %	Kombinasjonsmodellen. Gått bort fra flertall
Lillesand	10 577	9 %	5	17 %	
Søgne	11 260	9 %	5	17 %	
Songdalen	6 419	5 %	4	14 %	
Birkenes	5 147	4 %	4	14 %	
Sum	121 850	100 %	29	100 %	
Ringerike	29 801	69 %	7	54 %	Kombinasjonsmodellen. Beholdt flertall
Hole	6 767	16 %	3	23 %	
Jevnaker	6 629	15 %	3	23 %	
Sum	43 197	100 %	13	100 %	
Lillehammer	27 476	64 %	16	52 %	Kombinasjonsmodellen. Beholdt flertall
Ringebu	4 462	10 %	5	16 %	
Øyer	5 072	12 %	5	16 %	
Gausdal	6 227	14 %	5	16 %	
Sum	43 237	100 %	31	100 %	
Fredrikstad	48 967	87 %	3	33 %	Minsteantallsmodellen
Råde	7 357	8 %	3	33 %	
Hvaler	4 511	5 %	3	33 %	
Sum	43 237	100 %	9	100 %	
Sarpsborg	54 678	87 %	6	67 %	Kombinasjonsmodellen. Beholdt flertall
Rakkestad	8 084	13 %	3	33 %	
Sum	62 762	100 %	9	100 %	
Moss	32 182	68 %	5	50 %	Kombinasjonsmodellen. Gått bort fra flertall
Rygge	15 458	32 %	5	50 %	
Sum	47 640	100 %	10	100 %	
Askim	15 615	33 %	3	17 %	Minsteantallsmodellen
Eidsberg	11 396	24 %	3	17 %	
Spydeberg	5 736	12 %	3	17 %	
Hobøl	5 382	11 %	3	17 %	
Trøgstad	5 343	11 %	3	17 %	
Marker	3 610	8 %	3	17 %	
Sum	47 082	100 %	18	100 %	
Asker	60 106	66 %	3	33 %	Minsteantallsmodellen
Røyken	21 492	24 %	3	33 %	
Hurum	9 413	10 %	3	33 %	
Sum	91 011	100 %	9	100 %	
Rissa	6 644	65 %	11	52 %	Kombinasjonsmodellen. Beholdt flertall
Leksvik	3 531	35 %	10	48 %	
Sum	10 175	100 %	21	100 %	
Larvik	43 867	95 %	7	58 %	Kombinasjonsmodellen. Beholdt flertall
Lardal	2 474	5 %	5	42 %	
Sum	46 341	100 %	12	100 %	
Kristiansund	24 457	90 %	10	50 %	Kombinasjonsmodellen. Gått bort fra flertall.
Gjemnes	2 599	10 %	10	50 %	
Sum	27 056	100 %	20	100 %	Kristiansund har leder.